

## SOUBOJ ČTENÁŘŮ 2021 5 SOUTĚŽNÍCH TITULŮ



**KATEŘINA BLAŽKOVÁ**

**TYMIÁN Z OXARY**

ilustrovala Nanako Ishida

Praha, Argo 2019, 256 stran

ISBN 978-80-257-3009-6

věk 10+

cena 298,- Kč

Dvanáctiletá Justýna je velkou čtenářkou a zpočátku outsiderem ve školním kolektivu, dobře si však rozumí se svou matkou, která touží po spisovatelské kariéře. Jednoho večera se v jejím pokoji objeví kluk Tymián se jménem vonícím po bylinkovém koření, jež je v našich končinách základem pro rajske omáčky. Prosí ji o záchranu Oxary, knížkové země, již hrozí záhuba, neboť spisovatel Louskáček, který ji stvořil, náhle zemřel a je nezbytné dokončit knihu. Oxara je podmořskou říší, již autorka zpodobňuje s vynalézavou fantazií, sídlí zde podivuhodné bytosti v čele s Medúzákem a platí tu jiná časová perspektiva. Hrdinka porovnává protagonisty přečtených knih s překotnými událostmi, které prožívají „ve skutečnosti“ s Tymiánem. Autorka Justýnu nechává promlouvat současným jazykem teenagerů, žijících v symbióze s virtuální realitou. Román ve fialové sazbě je nápaditě ilustrován, Nanako Ishida na průsvitných vložených stranách vytváří kresby postav s úžasným imaginativním nábojem.

**Kateřina Blažková** (1973) pracuje jako zahraniční referentka. Je autorkou fantasy trilogie pro menší děti o dívce Nale z vesmíru: Nalin Algabram (2009), Prázdniny s Nalou (2013) a Nalin návrat (2016). Dosud jen na vlastním webu publikovala prózu pro dospělé Pankový brambory a další kratší texty včetně poezie.

**Nanako Ishida** (1979), japonská výtvarnice žijící v Praze, absolvovala studia v Tokiu a stáž na VŠVU v Bratislavě v ateliéru Dušana Kállaye. Zabývá se tvorbou grafiky, ilustrací a autorských knih. Ilustrovala například knihy Anna – Jaký bude rok 2082? Josteina Gaardera (2014), Všehokniha (2013) Guuse Kujiera, Naše ukolébavky (2016) Josefa Krčka a Ukradený prsten (2017) Ivany Peroutkové.



**JAN SOVÁK**

**EXPEDICE BADATELE VĚNCESLAVA BRÁBKKA**

ilustroval Jan Sovák

Praha, Slovart 2019, 96 stran

ISBN 978-80-7529-868-3

věk 10+

cena 299,- Kč

Přírodovědec Brábek se s pomocí stroje času (má podobu parního vlaku a je ukryt v Koněpruských jeskyních) v roce 1915 přesune do pravěku do doby veleještěřů. Stráví zde téměř rok a v dramatických i humorných dobrodružstvích se seznámí s mnoha živočichy, přičemž s některými z nich naváže přátelský vztah. Neobvyklá robinsonáda vyniká sympatickou naivní bezprostředností a lehkostí inspirovanou starými dobrodružnými a fantastickými příběhy. Kniha má formát nalezeného starého deníku a její autor, přední současný malíř prehistorických živočichů, často využívá jak krátké poznámky a jednoduché perokresby, tak působivé stránkové či dvoustránkové olejomalby krajiny i dinosaurů. Text lemují

fiktivní fotografie, nákresy a mapky a hlavní hrdina střídá starosvětské vědecké bádání s akčními scénami, kdy si na poslední chvíli zachraňuje život před útočícími predátory. Sovákova kniha oživuje tradici klasických dobrodružných příběhů pro děti, které byly v posledních letech vytěsňeny modernějšími žánry.

**Jan Sovák** (1953) se narodil v Táboře, ale od roku 1982 žil dlouho v Kanadě, kde se vypracoval na předního tvůrce obrazových paleontologických rekonstrukcí vědomě navazujících na dílo Zdeňka Buriana. Jeho práce jsou součástí expozic v muzeích v Evropě, Americe i Asii, po návratu z emigrace spolupracuje také s Národním muzeem v Praze. Sovákovy ilustrace doprovázejí přes tři sta publikací včetně Crichtonova bestselleru Jurský park, objevují se v dokumentech televizní stanice Discovery Channel nebo časopisu National Geographic. Samostatně publikoval knihy Příběh života (2018) a Mít křídla nestačí (2019), je také autorem všech ilustrací Atlasu fauny České republiky (2017) Miloše Anděry.



**BOGDAN TROJAK**  
**SAFÍROVÍ LEDŇÁČCI A GLUTAMAN**

Ilustroval Jindřich Janíček  
Praha, Baobab 2020, 160 stran  
ISBN 978-80-7515-108-7  
věk 10+  
cena 299,- Kč

Básníka Bogdana Trojaka inspirovala k psaní pro děti otcovská role. Dobrodružné výpravy Safírových ledňáčků z jedné pražské školy, které tvoří nejdříve trojice a poté pětice dětí, identifikujících se nožikem ve tvaru tohoto nádherného ptáčka, bojují proti všepožírajícímu zlu v osobě s příznačným jménem Glutaman. V Glutamanovi se setkávají současné neduhy – šílený vědec, jenž se zpronevěřil humánnosti, ve svém obřím supermarketu a podzemní fabrice (pod Řípem) vyrábí umělohmotné potraviny měnící konzumenty v otupělé stádo. Supermarket začne pohlcovat tržnici, kterou autor v krátkých verších představil tak znamenitě, že se každému začnou sbíhat sliny po orientálních i jiných pochoutkách. Sídli tam také majitel vietnamské restaurace – otec Loana Bacha, jednoho z party „ledňáčků“. Vynalézavá fantasy s dobrodružným nádechem má skryté historické i jazykové špičky, které pobaví i náležitě poučí. Na Říp se totiž Glutaman se svou cháskou zmutovaných lidí dostává podivnou raketou ve tvaru rotundy. Titul je vypraven bohatým ilustračním doprovodem Jindřicha Janíčka; každé čtyři strany kreseb uvozují úryvky z románu ve stylu dobrodružných knih devatenáctého století.

**Bogdan Trojak** (1975) básník, překladatel z polštiny, vlnář; působil jako šéfredaktor literárních časopisů Weles a Neon. Jeho debutovou sbírkou Kuním štětcem (1996), prostupovala rodná venkovská krajina Těšínska. Další sbírky byly ceněné pro svou mytickou náladu i cit pro prchavost chlapectví: Pan Twardowski (1998, Cena Jiřího Orteny), Jezernice (2001). Za sbírku Strýc Kaich se žení získal Magnesii Literu (2005). Pro děti debutoval sbírkou básní Nok a knedlíček. Básně o baštní (2017).

**Jindřich Janíček** (1990) absolvoval obor animovaná tvorba na zlínské Univerzitě Tomáše Bati a ilustraci na VŠUP. Věnuje se knižní i časopisecké ilustraci, tvorbě sítotiskových plakátů a designu. Ilustroval mj. soubor deníkových zápisků svého pradědečka-legionáře K večeru spustil se déšť (2016) nebo prázdninový cestopis Annie a berleposové (2014) Venduly Borůvkové. S grafickou designérkou Nikolou Klímovou provozují nakladatelství Take Take Take. Kreslil oba díly komiksové sci-fi Taťány Rubášové William & Meriwether – Podivuhodná robotí expedice (2016) a Neočekávaný robotí exodus (2019).



**PETRA SOUKUPOVÁ**  
**KLUB DIVNÝCH DĚTÍ**

Ilustrovala Nikola Logosová  
Brno, Host 2019, 216 stran  
ISBN 978-80-275-0129-8  
věk 10+  
cena 399,- Kč

Franta musí chodit o berlích, Katku trápí obezita, Mila je trochu autistická a Petr je na svůj věk menšího vzrůstu a v noci ho sužují strachy a nespavost. Různě staré děti s různými hendikepy žijí stranou svých vrstevníků a snadně to nemají ani doma, takže bývají nejradši o samotě. Shodou náhod se ale začnou potkávat na zapadlém místě městského parku a nacházet k sobě cestu. Nejednoduché přátelství závisící i na tom, jak budou děti ochotné a schopné překonávat samy sebe a své úzkosti a pohodlnosti, prověří především dobrodružný útěk z domova, který nesourodou čtveřici zavede do opuštěného tábora v lesích. Petra Soukupová jejich příběhy popisuje svým typickým lakonickým stylem, přičemž děj sleduje střídavě očima každého z nich. Vypráví nesentimentálně, ale s pochopením pro své outsidersy, kteří navíc nejsou vyloženě kladnými hrdiny; na to jsou jejich povahy příliš komplikované. I když kniha nemá jednoznačný happy end, slibuje všem svým hrdinům alespoň naději na (společné) lepší časy. Ilustrace Nikoloy Logosové zachycují momentky a artefakty děje a vesměs se vyhýbají zobrazení hlavních hrdinů.

**Petra Soukupová** (1982) absolvovala dramaturgii a scenáristiku na FAMU. Scenáristicky se podílela na televizních seriálech Comeback (2008–2010) a Kosmo (2016). Jako prozaička na sebe upozornila už debutem K moři (2007, Cena Jiřího Orteny) a povídkovým triptychem Zmizet, jenž byl v rámci cen Magnesia Litera 2010 vyhlášen Knihou roku. Jedna z povídek triptychu Na krátko byla v roce 2018 podle autorčina scénáře zfilmována režisérem Jakubem Šmídem. Dětem adresovala příběh Bertík a čmuchadlo (2014), kde z chlapeckého hlediska zobrazila komplikované rodinné vztahy. Zápletka prózy pro starší děti Kdo zabil Snížka? (2017) je volně propojena s románem pro dospělé Nejlepší pro všechny (2017).

**Nikola Logosová** (1992) vystudovala ateliér ilustrace a grafického designu na VŠUP v Praze a věnuje se ilustrování knih, grafice, plakátům a autorským knižním projektům. Za cestovní deník New York Zine získala první místo v soutěži Nejkrásnější česká kniha (2018). Ilustrovala knihy pro děti (Rekomando Robina Krále, 2015, Předvečer svatého Mikuláše Lukáše Csicselyho, 2017 či Pozor, doktor! Dějiny medicíny v sedmi dnech, 2019) i pro dospělé (Poslední důvod, proč se nezabít trojice Petr Cífk, Jiří Vaněk a Anna Vodrážková, 2018).



**VÁCLAV DVOŘÁK**  
**JÁ, FINIS**

Ilustroval Jakub Cenkl  
Liberec, Václav Dvořák 2020, 292 stran  
ISBN 978-80-270-7635-2  
věk 12+  
cena 379,- Kč

Česká science fiction nemá v posledních letech mnoho autorů, kteří by dokázali psát pro děti, a přitom neodradili ani starší čtenáře. Václav Dvořák svou druhou knihou dokazuje, že i domácí autoři svedou napsat napínavou, vynalézavě zkomponovanou knihu v žánru, kde u čtenářů vládne anglosaská produkce. Petr žije v době, kdy ze Země mizejí osmiletí chlapani, on sám ale zůstal, i když je mu už dvanáct. Když ale zmizí také jeho mladší bratr, vydá se jej hledat. Po sérii dramatických událostí, kdy je v ohrožení života

i přítomnosti, se ocitá na cizí nehostinné planetě, kde se seznámí se skupinkou kluků, kteří podobně jako on unikli před únosem mimozemskou civilizací, přičemž uvízli v půlce trasy. Dvořákův román vyniká dynamickým, místy vyloženě akčním dějem a výtečně modelovanými postavami, v nichž nescházejí hrdinové, slaboši a zrádci. A také promyšlenou kompozicí, v níž se střípky souvislosti postupně skládají v plastický obraz velkolepého ohrožení (a záchrany) planety a lidstva.

**Václav Dvořák** (1976) absolvoval Fakultu strojní Technické univerzity v Liberci a v současnosti zde působí jako docent na katedře energetických zařízení. V roce 2018 vydal ve vlastním nakladatelství kriticky i čtenářsky úspěšný román *Písečníci a bludný asteroid*, román *Já, Finis si navzdory nabídkám zavedenějších nakladatelství také vydal sám.*

**Jakub Cenkl** (1982) vystudoval výtvarnou výchovu na PedF UP v Olomouci a poté působil jako grafik ve studiích. Nyní je činný jako ilustrátor ve svobodném povolání. Spolupracuje s časopisem *Raketa* a s nakladatelstvím B4U Publishing, pro něž ilustracemi doprovodil mj. interaktivní knihu *Mise: Zachraň planetu* (2016), uměleckonaučné encyklopedie *Za zajímavostmi světa* (2017), *Za zvířaty světa* (2017), *Příběhy obrazů a soch* (2018) a *Příběhy staveb* (2018). Je výtvarníkem mobilní aplikace *Skryté příběhy*, která spojuje trasy rodinných výletů s poznávacími hrami.